

DÉLBÁCSKA

V. ÉVFOLYAM
294

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1924 DECEMBER HÓ 20
SZOMBAT

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1½ Dinár

A magyar és német pártok választási együttműködése

A novisadi választókerületben 54 százalék szláv és 46 százalék nem-szláv választópolgár van — A közös lista kedvező kilátásai

A „Délbácska“ az alábbiakban egy palánkai német polgár érdekes tartalmu levelét közli, amely ismételt felveti a magyar és német pártok választási együttműködését a novisadi kerületben. A gondolat nem új, de mert az érdekeltektől pártok hivatalos formában mindeztideig még nem foglalkoztak a kooperáció gondolatával, nem szándékunk elébe venni az esetleges döntések s ezért a levelet szószó szerinti szövegében, minden kommentár nélkül közöljük. A levél szövege ez;

A „Délbácska“ tekintetes szerkesztőségének, Novisad. Igen tisztelt szerkesztő ur! A német polgárság, amely a kisebbségi élet ugyanazon göröngyös útjait járja, meleg rokonszenvvel egyben érthető érdeklődéssel kíséri azt a politikai megmozdulást, amely a februári választások kiírása óta a Vajdaság magyarsága között észlelhető.

A magunk részéről őszintén kívánjuk, hogy a becstelenséggel kezdeményezett politika sikerrel záruljon és a magyarság mindazon kulturális és politikai követeléseit kielégíttessék, amelyekhez joggal ragaszkodnak az alkotmány tételes rendelkezései folytán is. Meg kell azonban állapítanunk, hogy a magyar kisebbségi politikának jórésben érzelmi rugói vannak, bár ebben a küzdelemben a hamar ellankadó érzelmi elhatározottság nem sok sikerrel bíztat. Anélkül, hogy visszaélünk a kritika elvitathatatlan jogával merjük állítani, hogy az ország határain belül ma élő magyarság jórésben még képtelen arra, hogy öntudatos kisebbségi politikát csináljon. A „Délbácska“ nemrégiben nagyon helyesen állapította meg, hogy a magyarságnak nincsenek kisebbségi hagyományai szemben az itt élő németekkel, amely már a magyar impérium alatt is a kisebbségi sorsban él *A cél azonos, nem különbözhetnek az utak sem.* A magyar kisebbségi politikát egyelőre tulhagynosnak találjuk, anélkül azonban, hogy észre tudnánk venni ebben a hangoskodásban a gyakorlatiasságot. Mi nem helyeseltük azt a harcmódot, amely nincsen berendezkedve a viszályra, amely a maga igazságainak szüntelen hangoztatása mellett úgy tör előre, hogy nem gondoskodik a hinterlandról. Mert mi lesz, ha a kormány véletlenül észébe jut bezüntetni a Magyar Pártot? A Magyar Párt valamikor — elég helytelenül — önmaga mondotta ki a passzivitást. Ha most egy felosztató rendelkezés belekényszerítene ebbe, milyen módokat tudna találni arra, hogy megtalálja a magyar kisebbségi politika szükség-szerű folytonosságát? Én azt mondom, semmilyen se. Sőt merem állítani, hogy egyesek, akik ma vezetőpozíciókat töltenek be, így sóhajtának fel: Hála Istennek, legalább nem kell tovább vesződnünk! — Ezeket mind nem azért írom le, hogy akárcsak is sértsem a hiúságát, vagy személyi érzékenységét. A Magyar Pártnak nagy baja, hogy a maga keretein belül nem bír kritikát, bár a párt működésének kiáltó hibáit mindenki látja, aki kívül áll a párton. Mi is és a radikálisok is, akik eddig talán csak azért nem alkalmaztak szigorú intézkedéseket a magyarok politikai törekvésekkel szemben, mert nem félnek túlságosan az unalomig hangoztatott magyar szervezkedés komolyságától. Így azonban sikeres kisebbségi politikát vajmi nehéz csinálni. *A magyar kisebbségi politika útjait a német kisebbségi politika gyakorlati eredményeivel és tapasztal-*

lataival kell egyengetni. A részletek későbbi megbeszélés tárgyai is lehetnek, a jelen pillanat azonban — és én voltaképpen erről akarok beszélni — a magyar és német pártok választási együttműködését sürgeti. De beszéljenek a számok. A novisadi törvényszéki kerület öt járásában a választópolgárok egy még régebbi nemzetiségi statisztikája ez: A novisadi járásban 43 százalék a szláv, 57 százalék a nem-szláv, a palánkai járásban 45 százalék a szláv, 55 százalék a nem-szláv, a titeli járásban 75 százalék a szláv, 25 százalék a nem-szláv, a becsei járásban 60 százalék a szláv, 40 százalék a nem-szláv és a zsabalyi járásban 86 százalék a szláv, 14 százalék a nem-szláv választó. A legutóbbi statisztika szerint van a kerületben 30.628 szláv és 25.086 nem-szláv, tulnyomó részben magyar és német választó, ami százalékban így fejezhető ki: *A novisadi kerület szavazóinak 54 százaléka szláv és 46 százaléka nem-szláv.* A kerületben csak a radikálisok jöhetnek komolyan számításba, bár merészség volna azt állítani, hogy a szláv választók valamennyien radikálisok. A demokraták és Pribicevics-pártiak el fogják venni ezeknek a szavazatoknak jelentékeny részét. Ezek a kis pártok csak arra lesznek jók, hogy lemorzsolják a szláv szavazók most uralkodó

arányát olyannyira, hogy a közös magyar-német listára leadható lenne a kerület szavazatainak legalább negyven százaléka s ezzel szemben a radikális listára — tekintve a kisebb szláv pártokat — aligha jutna több a szavazatok harminc százalékánál. *Ez azt jelenti, hogy a közös magyar-német lista számára ilymódon négy mandátumot lehetne biztosítani.* Ha a magyar és német pártok önálló listával fognak szerepelni, könnyen felmorzsolódhatnak. All ez a lehetőség különösen a Magyar Pártra, amely az agitáció minden hangossága dacára is ki van téve annak a veszedelemnek, hogy — abban az esetben, ha a radikálisok egységes tömegben vonulnak fel — mandátum nélkül marad ebben a kerületben, amelyben a nemzetiségi elosztás kisebbségi szempontból a legkedvezőtlenebb. Ezek a számok, amelyek bárkit meggyőzhetnek. Aki nem csupán szavakkal politizál, de keresi a realitásokat is, az nem zárkozhat el a kooperáció gondolata elől. A megegyezés alapja lehetne a jelölések következő elosztása: A listavezető német, valamint német a palánkai és titeli járás jelöltje is. Magyar jelöltet kellene állítani Novisad és a novisadi járás, valamint a becsei, zsabalyi járás élére. *Meggyőződésem szerint ez volna az egyetlen módja annak, hogy a kerületben két német és két magyar mandátum sorsa biztosítható.* Soraim közlését előre is megköszönve vagyok megkülönböztetett tisztelettel: Palánka, 1923. december 16. *Aldirás.*

jövő Európának és a világnak.

Európa népei csak nem rég járták meg a holtak árnyának völgyét és ennek az utnak borzalmai még tagjaikban reszketnek. Amíg Európa politikai biztonságáért remeg addig nem érjük meg a teljes gazdasági bizalom helyreállítását, amely feltétlenül szükséges. Ennélfogva kitartó és végtelen türelemmel arra kell irányítanunk minden erőnket, hogy ebben a kettős tekintetben segítsünk Európán, még pedig a gazdasági bizalom helyreállításában és a jövőtől való félelem eloszlításában és helyezzük Európát abba az állapotba, hogy ez eddig még vissza nem nyert politikai bizalom megerősödjék.

A novisadi Magyar Párt ülése

A novisadi Magyar Párt százas bizottsága tegnap este 8 órakor ülést tartott dr. Brezovszky Nándor elnökléte alatt. Az ülés elé nagy érdeklődéssel tekintettek a százas bizottság tagjai, mert Berecz Kálmán jelölése kérdésessé vált, miután Budánovics Lajos apostoli adminisztrátor nem engedélyezi jelölését.

Az ülésen Novisad város jelöltjévé dr. Wagner Károlyt, helyettesévé pedig Pekló Béla építész választották meg.

A német válság

Marx kancellár tegnap kihallgatáson volt Ebert birodalmi elnöknel, majd pedig sorjában magához kérte a szociáldemokraták, a centrum, a német néppárt, a bajor néppárt, a demokraták és a gazdasági párt vezetőit. Ebből előbb arra következtettek, hogy Marx kapott megbízást a birodalmi elnöktől az új kormány alakítására, de az esti órákban kiderült az, hogy Marx tárgyalásainak csak informatív jellege van. A tegnapi tárgyalásokat, amelyek egyelőre semmiféle pozitív eredményhez nem vezettek, holnap délután még folytatni fogja Marx és azután újból jelntést tesz a birodalmi elnöknek. A jelentés alapján fog egy politikust kancellárrá designálni Ebert, ha erre lehetőség adódik: de ez a politikus minden valószínűség szerint nem Marx lesz, hanem a centrum valamelyik kevésbé exponált és kevésbé jelentékeny tagja.

Az ellenzék kivonult a prágai parlamentből

A képviselőház tegnap tárgyalta az állami tisztviselőkre vonatkozó törvényjavaslatot, amely a tisztviselő létszámának csökkentésével is foglalkozik.

Cseh német szociáldemokrata képviselő az ellenzéki pártok fölkérésére nyilatkozatot tett, amelyben a többi közt azt mondotta, hogy ez a törvény a gazdasági inséget fokozni fogja.

Ezután a magyar és a német ellenzéki pártok, valamint a tót néppárt kivonultak az ülésteremből. A német nemzeti párt egyáltalában nem jelent meg.

Tőzsde

Zürich, december 19. (Zárlat) Beograd 7:70, Newyork 516:52, London 2429:50, Páris 27:75, Milano 22, Prága 15:67, Bécs 0:00729, Budapest 0:0070, Bukarest 2:625, Szófia 3:80, Berlin 123:—, Brüsszel 25:60, Amsterdam 208:50, Szaloniki 9:30.

Zagreb, december 19. Páris 360, Prága 203:—, Newyork 68:—, London 314:80, Milano 286:50, Zürich 1300, Budapest —, Bukarest 35, Bécs 0:0947, Szaloniki —.

Rádicsnak a szovjettel kötött szerződése

Pribicevics lapjának bamisítványa

Egy eseménytelen nap — Még mindig nincs biztos kerülete a belügyminiszternek
A radikálisok január 5-ig befejezik a jelölést

A tegnapi görög keleti ünnep következtében a politikai életben minimumra csökkent a tevékenység. A politikusok és miniszterek vagy maguk ülték házi-ünnepüket, vagy az ünnepelőket látogatták. Délfelé mégis összejötte néhány radikális és független demokratá miniszter és folytatták a már hetek óta folyó tanácskozást arról, miként lehetne a két párt együttműködését a választásokra biztosítani. A régóta vajdó megegyezés azonban tegnap sem jutott közelebb a célhoz.

Este a kormány tagjainak nagy része összejött a miniszterelnökség palotájában és a Rádics-párt elleni intézkedésekről tanácskoztak.

Pribicevics zagrebi lapja, a Rijecs szenzációs cikke közölte Rádicsnak a szovjettel megkötött szerződéséről. A Rijecs cikkét komoly körökben közönséges misztifikációnak minősítik és még a kormány tagjai sem értenek egyet Pribicevics ezen harcmódotával, amelyet felette ártalmasnak tartanak.

Bajban a belügyminiszter

Maximovics Bozsa belügyminiszter mandátuma még mindig nincsen biztosítva. Miután a beogradi kerületben nem jelölték, a kragujeváci kerületet akarták biztosítani részére, de a párt főbizottsága itt is mást jelölt. Emiatt Maximovics és a kormány többi tagjai között meglehetősen feszült a helyzet, mert a belügyminiszter azt hiszi, hogy minisztertársai húsítják meg jelölését.

A radikális jelölések

A radikális párt végrehajtó bizottsága tegnap délutáni ülésén utasítást küldtek a vidéki szervezeteknek, hogy szereljék le mindenütt az önjelölteket, mert a párt győzelme érdekében erre feltétlenül szükség van. A bizottság tagjainak véleménye szerint a jelöléseknél mégis győz a józan belátás, mindenki aláveti magát a többség akaratának és így január 5-ig az egész ország területén meglesznek a radikális listák.

Anglia igazi békét sürget Európában

„Európa népei csak nemrég járták meg a holtak árnyának völgyét“

Londonból jelentik: Baldwin az alsóházban az iparvédelemmel kapcsolatban hozza intézett kérdésre többek között azt mondta:

— Való igaz, hogy még nem teremtettük meg azokat a gazdasági feltételeket, amelyek igazán jó kereskedelmi forgalom számára lényegesek. Hogy az általános európai helyzet ezt a javulást elérje, ahhoz Európában mindenek előtt meg kell teremtenünk a valódi békét. Két pontra kell fordítanunk egész figyelmünket. Gazdaságilag a

bizalomnak arra a hiányára, amely a legutolsó három év alatt annyira érezhető volt. Bizom benne, hogy a Dawes-terv végrehajtása hozzájárul a középeurópai helyzet megerősítéséhez és a bizalom esetleg hamarabb visszatér, mint még egy évvel ezelőtt gondoltuk. Remélem ezt, bár nem vagyok benne egészen biztos. De van Európában még valami, amivel megküzdeni sokkal nehezebb, nevezetesen az a határozatlan és kiszámíthatatlan, de mindig jelenlévő félelem, hogy mit hoz a

Jubilál a repülőgép

1903 december 17-én szállt fel először Oville Wright

Amikor a sűrű decemberi égen haláltmevető vakmerőséggel szállómortálek valamelyik repülő, a flaszterről fel sem emeli „unott” tekintetét a kulturfőlénytel túlbélelt novisadi polgár. Londonban százötven személyre építik az első léghajót, de a politikával elfoglalt Európa nem szentelt tulajdonság érdeklődést ezeknek az eseményeknek, ellentétben Amerikával, mely mint a munka igazi hazája, még azt is számontartja, hogy ama nevezetes Oville Wright mikor emelkedett először a levegőbe. Newyorki jelentés szerint ott tegnapelőtt óriási ünnepek keretében ülték meg a repülés huszonegyedik évfordulóját. Oville Wright, a zseniális amerikai mérnök ugyanis 1903 december hó 17-én szállt föl először gépjével a Nord Catalóniában levő Kitti mellett. A gép mindössze 12 percig volt a levegőben, a levegő meghódítása, amelyre évszázadok óta törekszik az ember, mégis ettől a naptól datálódik. Az évforduló alkalmából százezerszámra kapta az üdvözlő táviratokat Oville Wright, aki egyébként ma az állami repülőgépgyár építési osztályának vezetője.

A faarak emelésére készülnek a kereskedők

Az új árak előreláthatólag minden tárgyalás nélkül fognak életbelépni

A novisadi fakereskedők már egy hónappal ezelőtt lényegesen fel akarták emelni a faarakat, de ezen szándékuk kivételét megakadályozták azon tárgyalások, amelyek annakidején folytak le az érdekelt kereskedők és Notáros Boriszláv rendőrkapitány között. A kereskedők akkor úgy egyeztek meg, hogy a faarakat december 20-ig változatlanul hagyják s akkor az esetleges emelésre vonatkozólag újabb tárgyalást kezdeményeznek. A terminus ma járt le s amint értesülünk, a ma érvényben levő faarak 20-30 százalékos emelésére készülnek a kereskedők, akik ezt a drágítást a szállítási nehézségekkel, valamint a készletek csekély voltával és a horribilis összegeket kitevő vasuti tarifával indokolják. Az árakat előreláthatólag minden

tárgyalás nélkül léptetik életbe, miután a drágaságellenes osztály élén álló új kapitány, Radulovics Dusan felfogása szerint az ügyosztály nem lehet befolyással az árak kialakítására s működése csupán azok ellenőrzésében merülhet ki. Radulovics Becskereken is hasonló tiszteletet töltött be, s ha ugy tálalta, hogy valamelyik kereskedő indokolatlanul magas árat számít, a drága-

ság letörésére hozott törvény vonatkozó szakaszai alapján fejjelentést adott be ellene a járásbírósnak, mely több kereskedőt árdrágítás miatt el is ítélte kététi fogházbüntetésre és 10.000 dinár pénzbüntetésre. Radulovics kapitány kijelentette a „Délbácska” munkatársa előtt, hogy úgyanezen módszer útján Novisadon is sikerülni fog az árakat normális mértékben tartani.

Belháború a radikális-pártban

A Zasztava Popovics Daka ellen

A novisadi radikális pártban hetek óta tartó viszályról eddig a párt hivatalos lapja, a Zasztava, hallgatott. A különböző jelölésekkel kapcsolatosan nem foglalt állást egy irányban sem, mert nem tudta, hogy a jelölés melyik jelölt fog többséghez jutni. Popovicki Pavle, Gyorgyevics Mita, Miroszavlyevics P. Koszta és Popovics Daka, akik mind pályáznak a novisadi járás és Novisad városának jelöltségére, pedig elég erős agitációt fejtenek ki a maguk érdekében, az óvatoss Zasztava azonban tegnapig nem nyilatkozott. Mert tegnap már megszólalt, még pedig Popovics mérnök ellen. Popovics Daka Pasicevón és Sóvén

tartott négygyűlést és ezen erősen bírálta a novisadi radikális párt vezetőségét és a Zasztavát.

Ezt már nem bírta el a Zasztava és tegnapi számában kiméltlenül megtámadta Popovics Daka mérnököt, aki-ről azt mondja, hogy eddig nem törődött semmit politikával, hanem csak pénzszerzéssel foglalkozott és csak most törődik politikával, mert reméli, hogy ily módon mandátumhoz juthat. Azok, akik a Zasztava körül állanak, váltókat irnak alá, hogy fenntartsák Miletics és Tomics Jása Zasztaváját, a Vajdaság egyetlen szerb napilapját. Popovics Daka azonban nem fenntartani, hanem tönkretenni akarja.

Közvetlen vasutösszeköttetés Novisad és Belacrka között

A Titel-orlováti hid csak évek múlva készül el — Közvetlen összeköttetés a Bácság és Zagreb között Novisadon át

A becskerei államépítészeti hivatal tervet dolgozott ki, amely a Bácska és Bácság összeköttetését jelentékeny mértékben megjavítaná. A tervezet egyik kiegészítő részét alkotja a Titel-Orlovát közötti vonal kiépítése, melynek munkálatai, mint ismeretes, folyamatban vannak. Az Orlovát és titeli vasut megvalósulásával Eszabácság nagy-szerű összeköttetést nyer Délbácskával, Novisadról például néhány óra alatt lehet majd eljutni Becskerekre, ahová eddig óriási körutat téve lehetett csak elkerülni, azonban nem jelent közvetlen és jó utat a Bácság délkeleti részeinek, különösen Belacrkvának, ahonnan Pancevón át volna Novisad az új vonal igénybevételével megközelíthető. Ezzel szemben abban az esetben, ha az eredeti Pancevó vonalat és az alibunári vonalat összekötnék, rendkívül kedvező, egyenes irányban haladó összeköttetés teremtődne Belacrkva és a Bácska között.

Ez az eszme indította a becskerei államépítészeti hivatalt arra, hogy erről részletes tervet készítsen. Eleinte Tomasovác vidékén vélte az összekötő vonalat felépíteni, később azonban eltekintett ettől, mivel a vidék mocsaras és így lecsapolása nagy költségekkel járna, amelyek rendkívüli mértékben szaporítanák az amugy is magas kiadásokat. Azért takarékoság szempontjából is helyesebbnek találta a hivatal, hogy a vasuti vonalat Uzdin és Szamos község között tervezi. A vonal kiépítésével Orlováton és Titelen keresztül nagyszerű közlekedés indulhatna meg Belacrkva, Vrsac és Novisad—Zagreb között.

A terv megvalósításához csak az Uzdin és Szamos közötti rész kiépítése szükséges. A tizenhárom kilométer hosszúságú pályatest tizenhat és fél millió dinárnyi összeget emésztené fel, melyet részben az állampénztár, részben pedig az érdekelt községek viselnének.

A költségvetés szerint a községekre mintegy öt millió és százezer dinár kiadás esne, aminek biztosításág természetesen függőben marad az ügy elintézése.

Ertesülésünk szerint a községek nem idegenkednek az eszmétől, ellenkezőleg hajlandók a legmesszebbmenő anyagi támogatást nyújtani a terv valóra válása érdekében. A közeli napokban érkezőleg hívnak össze, amelyre hivatalos lesz valamennyi érdekelt község és ezen megtárgyalják azokat a módokat, amelyek mellett lehetővé válik a vasuti halozat kibővítésének anyagi terheit elvállalniok.

Ezzel kapcsolatosan illetékes helyen érdeklődtünk a titeli vasuti hid sorsa iránt, melynek befejezésétől függ nagyrészt az Orlovát—titeli vonal megnyitása. Kérdéseinkre kijelentették, hogy a hid alapperendázata már elkészült, vasszerkezetét most gyártják és leszállítását 1925. év végére, a legrosszabb esetben 1926. év elejére kontemplálják. A közeljövőben tehát ilyenformán nem igen lehet szó a Bácsággal való kedvező összeköttetés megvalósulásáról.

Az albán követ intervenciója a külügyminiszteriumban

Achmed Zogu bég a forradalmi csapatok élén Tirana előtt áll

Az utóbbi napokban az olasz sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy az albániai felkelést Beogradból irányították, sőt az egyes olasz lapok határozottan a kormányt gyanúsította az albán lázadás szításával. Ez ügyben tegnap Ali Riza Cologna pasa Albánia beogradi követe felkereste Markovics Jovan meghatalmazott minisztert Nincsis külügyminiszter helyettesét és kérdést intézett hozzá, mennyiben felel meg a valóságnak? Markovics Jovan felvilágosította az albán követet, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek.

Az Albániából érkező hírek mind a forradalmárok előnyomulásáról számolnak be. A forradalmárok élén most már maga Achmed Zogu bég áll, aki csapataival megközelítette Tiranát. Szkutarinál is heves harcok vannak, de itt a kormánycsapatok még ellenállnak a miriditáknak.

Debarból jelentik, hogy az Albániából érkező menekültek, akik Fan Nollí hívei, tagadják a kormány Olaszországba való menekülésének kirét.

Az örök szerelem...

— Irta: Jean Barreyre —

A fiatal férj oivasott. Szinte mámorítón édes volt a levegő. Vasárnap. Olyan tökéletes volt a természet ezen a napon, amilyennek Isten teremtette. Boldog volt. Vágyakozó mozdulattal simogatta végig karosszékének lakkozott karfáját.

Marie, a cseléd-leány nagy robajjal nyitott be.

— Megint a naccsága ment bevásárolni. Majd elfelejt mindent! Tojást is kellene hoznia. Persze, majd valami egyebet hoz, amire nincsen szükség! A férjnek védelmébe kellett vennie a nagyon is fiatal asszonykát.

— A nagysága tudja jól, hogy mit vásároljon. Majd elhoz mindent. Végezze a felső kereskedelmet. Diplomája is van, — azt hiszem. Szóval hagyjon békét nekem...

— No, a diplomával ugyan nem lehet omlettet csinálni, — jegyezte meg Marie méltatlankodva.

— Most már elég volt! Csak bizza az asszonyra a dolgot. Es máskor ne háborgassa a bölcsét, aki a filozófia

rejtelmibe mélyed. Csak menjen, leányom...

A cseléd kiment. Kinyújtózott a karosszékben és képzeletében maga elé idézte kedves asszonyát, aki minden haszontalanságot összevászáról, amiben csak kedvét leli. Es erre a gondolatra nevetett magában.

— Kéreti a nagyságos asszony az urat, — mondta Marie kissé gúnyos hangon és kárörvendő arccal.

A férj mindjárt ment.

A felesége a konyhában a nyakába ugrott.

— Edes drágám, — mondta, — gyere nézd meg a madaraimat. Ok „az örök szerelem.” Az elválaszthatatlanok! Annnyira szeretik egymást, hogy ha az egyik meghal, a másik követi... Ez a nagyobbik, rózsás szemű, ez te vagy. A másik, a kisebbik, az én vagyok... Tudod, ha meghalnál, én sem bírnék nélküled tovább élni. Nos, és te, te tudnál?

A férfi belenyomta feleségének dus és selymes hajába az arcát, hogy elrejtse csöndes mosolyát.

— Meghálnék utánad, — mondta,

aztán nagyon komoly hangon.

— Persze a naccsága elfelejtett tojást hozni! — kiáltott fel Marie, kegyetlen boldogsággal.

Minden áldott nap meg kellett néznie a férjnek „a két madárka örök szerelmét.” Az asszonyon madárnyelven beszélt hozzájuk. Hiába hitte, hogy megértik őt. Jobban érdekelte őket a sok ropogós mag, amelytől egészen kihiztak rendes formájukból.

Egyszer a kertben sétált a fiatal férj, amikor az asszony izgatottan hívta:

— Gyere hamar, az egyik vörösbegy ugylátszik nagyon beteg.

Oda sietett. Bizony, az egyik madárka csukott szemmel lógott az ugrópálcikán, majdnem élettelenül.

A férjén szinte kiütött a hideg verejték, amikor nézte a másikat, a himet; az ugyancsak jól érezte magát, játszadozott a magokkal, vigan evett és ugrált.

A férj a beteg nőtényt kivette a kálitkából:

— Adjunk neki borbamártott cukrot.

De a tudomány már nem segíthetett. A kis vörösbegy annyira részeg lett,

hogy egy-kettőre elnyelt és meghalt.

Este volt a him elaludt. — Szegényke, — mondta az asszony — mennyire szenvedhet, hogy fájhat a szíve, hogy örökre el kellett válnia a párjától.

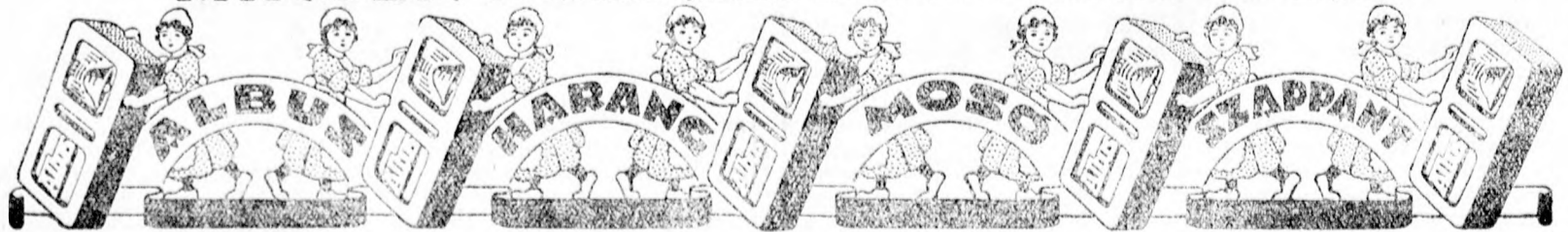
Es mialatt ezt mondja, két könny-csepp gördült végig bájos, fiatal arcán. Kedves kis fájdalom, akkora, amekkorával egy száí virágot temetnek.

De a szivtelen him nem akart meghalni. Hiába emlegeti neki az asszonyka a nagy csapást, ami érte. És az élvetemült madár csak az evésre gondol. — Azt hiszi, hogy megdöglik?! — mondja szemtelenül Marie. — Ez is olyan, mint minden férfi. Még soha egyet sem láttam, aki bánatában meghalt volna!

A kő talált. Ettől kezdve csendes az ebéd és a vacsora. És amikor felállnak az asztaltól, az asszony csak ugy mellékesen megjegyzi, hogy bizony a férfi-nép csak a gyönyöröket hajhász-sza s nem igen van szíve... Olyan ez, mint a kert kavicsa... Aztán egy hosszú sóhaj. Marie reádupláz.

Es az ur kétségbeesett érdeklődéssel merül az újságolvasásba.

MINDEN HAZIASSZONY HAZÉNÁL!

HIREK

**

— **A királyi család utja.** Sándor király, Mária királyné, Péter trónörökös és kíséretük valószínűleg ma érkeznek Szkoplyéból Beogradba.

— **Svájc és a szovjet.** A Matin genfi jelentése szerint a szovjetkormány képviselője és a berni svájci követ között tárgyalások folynak Szovjetország és Svájc érintkezésének újrafelvételéről.

— **A La Manche alagut.** Párisból jelentik: A kamara kereskedelmi bizottságában ma Le Troqueur volt kereskedelmi miniszter a La Manche csatorna alatt vezetendő alagut tervét terjesztette elő, amelyet az 1925-ben Rómában megtartandó kereskedelmi kongresszus elé fognak vinni.

— **A pápa a munkások életviszonyainak javítását sürgeti.** Rómában titkos konzisztórium volt, amelyen a pápa beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy a franciák a vallás védelmére egyesültek és szervezkedtek. Azután dicsérettel szavakkal emlékezett meg az Oroszországba küldött segélymisszióról és kijelentette, hogy oroszországi segélyakcióit tovább is folytatja. A kormányoknak a szocializmus rendkívül súlyos és teljesen bizonyos veszedelemet meg kellene szüntetniük s a jog és kötelesség fenntartásával emelniük kellene a munkások és az inségesek életviszonyait.

— **Beogradban letartóztatják a kommunistákat.** A beogradi rendőrség tegnap utasítást kapott, hogy tartóztassa le dr. Markovics Szimát és más kommunista vezetőket.

— **Egy halálraítelt öngyilkossága a kivégzés előtt.** Három spanyolt, akik résztvettek a katonai diktatúra ellen irányuló forradalmi mozgalmakban, a rögtönítelt bíróság halálra ítelt. A három elítelt, névszerint Gill, Santillan és Sanchez, az utolsó pillanatig ártatlanságát hangoztatta. Sancheznek megengedték, hogy kivégzése előtt még egyszer hazautazzon fővárához, de két kezét kellett állítania, akiket visszatérteig bebörtönöztek. Visszatérése után sirva mondott köszönetet önfeláldozó barátainak, akik — bár rövid időre — vállalták ezt a kegyetlen szerepet. Az elítéltek a börtön kápolnájában töltötték utolsó óráikat. Mikor a vesztőhelyre indultak, Sanchez a börtön udvarának kapujánál hirtelen kiugrott az örök közül, felrohant az épület második emeletére, ahol átvette magát a korlátlan és holtan terült el a börtön udvarán. A börtönben többiben hangoztatta, hogy nem hagyja magát kivégezni.

— **A Frohsinn dalestélye.** A Frohsinn dalegylet Karácsony másnapján este a Szloboda-szálló nagytermében dalestélyt rendez, amelynek keretében két egyfelvonásos és egy kétfelvonásos vígjátékot is bemutatnak. Előadás után tánc következik.

Vacsora után a férj lejtött az emeletéről, nesztelenül, meztlenül, zord arccal, mint valami betörő. Kinyitotta az árva vörösbegy kalitkájának ajtaját, jól megmarkolta s megfojtotta a rémült madarat. Hallotta a pihegését. Vége. Aztán visszalopódzott szobájába. Senki nem vette észre a gyilkosságot. Ugy érezte, hogy bűnös. Nagy bűnös. Ölt.

Reggel vidáman ugat a kutya. Az asszony a kertben nevetve szalad férje ablaka alá. A férj kihajol.

— Oh, drága uram, — mondja a felesége, — a him utána-hallt a párjának.

Kezében tartja a tarka madárkát. Életlen és szinte nehéz.

A férfi hozzá siet. Az asszony olyan melegen szólal meg. És karját a nyaka köré fonja.

— Milyen szép is egy ilyen nagy érzés, amely erősebb mindennél, még az életnél is.

— Igen, — mondja a férj s még el sem pírul, a természet sok nagy dolokra tanít meg minket...

És mindjárt el is hallgathat, mert szájára az asszony ajka tapad s oly friss ez a csók, mint a hajnali harmattól nedves rózsza...

Halálraítelték Haarmant és Granst

Haarmann, Grans érdekében beszélt

A Haarmann-pör tegnapi tárgyalásán Lotze ügyvéd, Grans védője tartotta meg védőbeszédét. Legelőször is kijelentette, hogy mint védőnek, neki is kötelessége, hogy Hannover és Németországot védelmébe vegye azokkal a vádakkal szemben, amelyekkel a Haarmann-pör kapcsán az országot illeték. Ezután Grans szerepét igyekezett tisztázni és azt próbálta kimutatni, hogy nem ő volt a felbujtó, annál kevésbé, mert Haarmann sokkal erősebb egyéniség Gransnál. A védő részletesen kimutatta a Grans ellen valló tanúk vádjainak tarthatatlanságát. Végül védenca fölmentését kérte.

Az elnök ezután Haarmannhoz intézett kérdést arra vonatkozóan, hogy a tárgyalás berekesztése előtt van-e valami mondanivalója. Haarmann erre kérte, hogy beszélhessen. Teljes háromnegyed óra hosszat tartó beszédében Haarmann elmondotta, hogy súlyosan terhelő bizonyítékok merültek fel ellene a főtárgyaláson. Ő bűneinek legnagyobb részét egyáltalán nem tagadja. Elmondotta ezután fiatalágának egész történetét; hogyan került a katonai iskolába és mi történt vele ezután. Beszéde közben többek közt kijelentette, hogy semmi bizalma sincs a rendőrséghez. A terhére rótt gyilkosságok legnagyobb részét beismeri, ellenben szeretné, ha a bíróság nem gondolná róla, hogy olyan rossz, amint ezt a tárgyaláson ellene felmerült adatok bizonyítják. Örömmel megy a bitó elé, de szeretné, ha a másik vádlott, Grans

szerepe is tisztán állna a bíróság előtt. Senkit nem akar vádolni és ki kell jelentenie, hogy bár Grans tudott gyilkosságairól, látta nála áldozatait és örült, hogy az ő gyilkosságaiból hasznot húzhat, mégis azt hiszi, hogy Grans nem érdemel halálbüntetést. Ő maga szívesen hal meg, de nem akarja, hogy egy olyan fiatal élet, mint amelyen Gransé, ok nélkül kioltassék. Kijelentette továbbá, hogy a tárgyalás során sohasem tagadott. Beszédét az esküdtek felé fordulva, így fejezte be: — Köszönöm az uraknak, hogy szívesek voltak itt megjelenni.

Amikor Haarmann ezt mondta, a közönség körében mozgolódás volt észlelhető.

Ezután Grans állott fel szólásra. Elmondotta, hogy Haarmann szavaiból nem lehet megtudni azt, hogy mi az igazság és mi az, amit ő talált ki. Haarmann, Gransnak erre a kijelentésére, heves sírógörcsöt kapott. Grans ezután ismételt az állította, hogy nem volt tudomása arról, hogy Haarmann áldozatait meggyilkolta. Haarmann mindig azt mondta neki, hogy az általa megvett ruhákat ő is vásárolta.

A mai tárgyaláson hirdette ki az ítéletét a bíróság. Miután az esküdtszék úgy Haarmant, mint Granst bűnösnek találta, a bíróság mindkettőt halálra ítélte.

Haarmann nyugodtan fogadta az ítéletet, míg Grans láthatóan megdöbben. Grans kegyelmet kért.

Az ideai karácsony a gyomor karácsonya lesz

Panaszkodnak a kereskedők, panaszkodni fognak a gyerekek. Új ruhát alig csináltatnak a női divatszalonokban. Gyenge a karácsonyi vásár

Már jó néhány napja tart a karácsonyi vásár, a kirakatok tele vannak portékával, a játékok jókedvűen integnek a gyerekek felé, hatalmas plakátok és reklámok hirdetik, hogy megkezdődött a nagy árleszállítás. A város képén azonban nem látszik meg; sem a karácsony közzelléte, sem a leszállított árak nem képesek nagyobb vásárló tömegeket az üzletekbe csábítani, a boltok éppen olyan üresek most, mint a mult hónapban, az utcákon, dacára annak, hogy alig néhány nap váiaszt el a karácsonytól nem sietnek csomagokat cipelő emberek mint tavaly és az azelőtti években, úgy látszik, az idén nagyon kevés helyet kopogtat be a Jézuska ajándékok tömegével.

Sorra jártunk ma néhány kereskedőt, akik karácsonyi vásárt, olcsó árakat hirdetnek, mindenütt csak panaszokat hallottunk:

Egy játékkereskedő szomorúan mondtotta:

— Mivel fognak a gyerekek az ideai karácsony után játszani, nem tudom. Egyetlen darab játékot, egyetlen karácsonyfadíszet még nem adtam el és félek, hogy forgalmam én magam fogok csak csinálni azzal, hogy gyermekeimnek valami karácsonyi ajándékot viszek az üzletből haza. Az embereknek nincs pénzük, gyakran hallani itt a kirakat előtt, hogy jó volna ezt vagy azt venni a gyerekeknek, azután jön az örök refrén: ha pénzünk volna. Ez a karácsony teljes egészében megmutatja a Vajdaság mai gazdasági helyzetét mert hiszen békeidőben a legszegényebb emberek is megkuporgatták

néhány garast, hogy a gyermekeknek legyen miből karácsonyi ajándékot venni. Ma a legjobb módunak ismert emberek is megelégednek azzal ha a szent estén egy jobb vacsorát ehetnek. Bizony, az ideai karácsony a gyomor karácsonya lesz, ajándéokra, nem telik, a kevés megtakarított pénz jobb feladatokra megy majd el.

Az egyik női szalon tulajdonosa így beszélt:

— Nálunk olyan forgalom szokott lenni a karácsonyi ünnepek előtt, hogy nem győztem a munkát és éjjel-nappal egyfolytában dolgoztunk. Nem mondhatom, az idén is van forgalom, csakhogy — ide nézzem uram — csupa átalakítás. Új ruha alig készül, alig lehet olyan anyagot látni, amelyen nem látszanak meg a régi varrás nyomai. Mindenki átalakít. Egy hölgy volt most itt, aki azelőtt minden télen három estélyi ruhát is csináltatott, a tavalyi krepedesintoalettjét hozta el átalakíttatni, mert egy nagyon elegáns estélyre készült. Ha ez így megy, kénytelenek leszünk vagy elbocsájtani az alkalmazottakat felét, vagy alakításokért is annyit számítani mint új ruháért.

Mindenütt panasz és kétségbeesés. Bizony, szomorú karácsony lesz az idén, nem ragyogja majd be a karácsonyfa csillagszóró csodagyertyája mellett az emberi boldogság és megelégedettség is. Az anygalka üres kézzel járja majd be a várost és a gyerekek ólomkatonák, várkastélyok és babakocsi helyett kénytelenek lesznek jókívánságokkal megelégedni. Csak legalább a jókívánságok teljesejének.

KRAXNER nagyvendéglője, Novisad

Daranyi-ujtelep 1. szám (Kamenici-uli vasúti álljáró)

Minden vasárnapon délután 4 órától reggel 3 óráig a Novisadon közkezdveit hírneves 10-es

temerini VIDA Mihály tambura-zenekara

új, modern tréfás kuplékkal szórakoztatja a közönséget

BOROK:

1919-es termésű 18 fokos híres ASZU (Ausbruch), 1921-es termésű 12 fokos karlócai TRAMINER és 1924-es rizling

— **Kicsérélik Magyarországgal a bácskai telekkönyveket.** Somborból jelentik: Dr. Vlaskalin Milorad belügyminiszteri osztályfőnök tegnap Somborban tartózkodott és tárgyalásokat folytatott dr. Petrovics Milivoj főispánnal és a megyei árvaszék elnökével a muraközi árvaszéknek a sombori árvaszékkal való egyesítéséről. Vlaskalin azonkívül értesítette a vármegyét, hogy Magyarországgal szerződés jött létre az irattarak és telekkönyvek kicséreléséről. Felhívta a vármegyét, kezdje meg a kicsérelési akció előmunkálatait. Dr. Petrovics Milivoj főispán tegnap Beogradba utazott a vármegyét érdeklő több adminisztratív ügy elintézésére.

— **Harc a novisadi tőzsdéért.** Tegnap a sombori gabonakereskedők egy küldöttsége járt a kereskedelemügyi minisztériumban, ahol a novisadi tőzsde bezúntatását és Somborba való áthelyezését kérték azon indoklással, hogy a novisadi tőzsde működése káros hatással van a Vajdaság gazdasági életére. A miniszter ígéretet tett a panaszok megvizsgálására.

— **Megint kémeket fogott a „Vreme“.** A kémfogásban fáradszaktalan „Vreme“ csütörtöki száma hosszú tudósítást közöl, amely szerint Dusan Obradovics szubotocai rendőrfőkapitány egy magyar kém szervezetet leleplezett le, amelynek több tagját letartóztatta. Egy szubotocai lap munkatársa előtt Obradovics rendőrfőkapitány kijelentette, hogy a „Vreme“ tudósításából egyetlen szó sem igaz. Mint rendesen tehetők hozzá mi,

— **Sztefanovics Zsarko polgármester és a Srbadija.** A Délbácska jelentette, hogy a novisadi sraások hivatalos lapja, a „Srbadija“ éleshangú cikkekben kampányt indított dr. Sztefanovics Zsarko polgármester ellen. A lap szerkesztője, dr. Cseremov György, mint értesülünk, meggyőződést szerzett arról, hogy a cikkek minden komoly indok nélkül támadták a köztiszteltben álló polgármestert, a „Srbadija“ ma megjelent számában nyilatkozatot fog közzétenni, amely szerint a történetek felett sajnálkozását fejezi ki, a cikkekben foglaltakért felelősséget nem vállal, s azok szerzőjét megnevezi a bíróság előtt. Ezzel a kínos affér befejezést nyert.

Ein vergnügen ist

megnézni a

„SOA“

kirakatait.

— **Kommunista összeesküvést fedeztek fel Bukarestben.** Bukarestben nagyszabású kommunista összeesküvést lelepleztek le, aminek következtében számos letartóztatás történt. A letartóztatottak lakásán eszközölt házkutatások során számos kommentáló iratot találtak, amelyekből a rendőrség megállapította, hogy az összeesküvők az orosz szovjettel állottak összeköttetésben.

— **December hó 25-én, Karácsony első napján a Grand Hotel Szloboda nagytermében tartja a Novisadi Atletikai Club nagy műsoros estélyét, melyen Novisad legjobb műkedvelői lépnek fel. A zenét a NAK újonnan átszervezett 20 tagú zenekara szolgáltatja. A NAK Karácsony-esti multságának sikerét biztosítja már előre Nagyfejeő Endre ur szakavatott rendezése. A „Tíz eladó leány“ című vígoperett kerül bemutatásra a NAK műsoros estélyén. Az operett énekeit egy eddig ismeretlen zeneszerző dolgozta át.**

— **Leszállítják a cukor szállítási tarifáját.** Beogradból jelentik: Dr. Surmin kereskedelmi miniszter és Stanics közlekedésügyi miniszter tegnap hosszabb értekezletet tartottak, amelyen a cukorexport érdekében folytattak megbeszélést. Minthogy a belföldi cukorgyárak termelése sokkal nagyobb mint amennyi a belföldi szükséglet, szükségesnek mutatkozik a cukor exportja. A kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a cukor tarifáját leszállítja, hogy ezáltal lehetővé tegye a hazai gyárak versenyképességét a külföldiekkel szemben.

— A Női Mária Kongregáció f. hó 22-én hétfőn délután fél 6 órakor gyűlést tart, amelyre a kongregantákat ezennel meghívjuk. Előjáróság.

MENDE-MONDA

Meghalt a 71 éves ifju

Párisból érkező távirat jelenti, hogy Artur Eveliny, az a 71 éves aggastyán, akit Voronov doktor, az ismert módszer szerint a múlt évben megfiatalított, a héten az egyik párisi szanatoriumban meghalt. A távirat nem számol be részletesen a 71 éves ifju haláláról, csak annyit jelez, hogy Eveliny katasztrófáját delirium tremens okozta. Az agg siheder ugyanis, visszanyert ifjusága örömeire olyan mértékten ivásba kezdett, hogy deliriumot kapott és másodszor ifjusága legszebb idejében elragadta a halál. Az öreg kamasz egyébként is Voronov operációja után rögtön rendkívüli életet kezdett, még a múlt évben beiratkozott az egyik párisi sportklubba és részt akart venni az idej Olympiaszon mint gyorsfutó. Valóságilag tombolt benne a fiatalság és éretlen csinyjeivel egész rokonságát magára haragította. Be akart iratkozni az egyetemre, sőt odáig vitte, hogy rövid nadrágot követelt és az utolsó hónapokban már selypíteni kezdett. Rohamosan kezdtek rajta mutatkozni a csecsemőkor jelei, csodálatos visszafejlődését mindenki a legnagyobb aggodalommal szemlélte, amikor egyszerre váratlanul inni kezdett. Heteket dorbézolt át, a leghajmeresztőbb kalandokba keveredett, mignem most mindössze 71 éves korában, második ifjusága első esztendejében lezárta két életét a halál. A legutolsó pillanatban, amikor Voronov tanár is meggyőződhetett, hogy nem kamasz éveit nyerte vissza az aggastyán, hanem megbolondult, első áldozataként annak a tudományos nimbusznak, amely a Steinach professzor nevéhez fűződik.

Egy kivételesen jó fogás

Egyik vidéki város kereskedője feljelentést tett pénztárosa ellen, akit sikkasztással vádolt. A rendőrség le tartóztatta a fiatalembert, aki, amikor később kaució ellenében szabadlábra helyezték, egyszer és mindenkorra megszökött. Természetesen azonnal elrendelték körözését és a lakásán talált *öt különböző fényképét* sokszorosították és megküldötték az összes rendőrhatalóságoknak. Néhány nap múlva S. városból megérkezett a sürgönyválasz:

„Négy gonosztevőt elfogtunk az ötödiknek nyomában vagyunk.“

A macska és a papagály

A napokban egy novisadi kereskedő feleségével Bécsbe utazott. A kupében régi ismerősükre, egy újságíróra akadtak. Amikor a vonat kirobog a pályaudvarról, az asszony felkiált:

— Szent Isten! Vissza kell mennem!

— Miért? — kérdi csodálkozva a férj.

— Mert elfelejtettem eleséget hagyni a macskának meg a papagálynak.

A férj szemrehányást tett az asszonynak, az újságíró azonban megnyugtatta őket:

— Nem lesz semmi baj az eleség miatt. A macskának lesz mit enni, a papagálynak meg nem kell.

— Hogy érti ezt?

— Ugy, hogy a macska megeszi a papagályt...

Színház

A kisorsolt férj. Reed Johnson Jang háromfelvonásos vígjátékát mutatta be csütörtök este a Nemzeti Színház mérsékelt látogatott ház előtt. A darab tipikusan amerikai egy ügyes ötlet, kis szentimentalizmus, néhány komikus jelenet és jó befejezés. Amerikában ennyi elég a sikerhez. Nálunk is. A közönség hálásan fogadta a darabot és a főszereplőket: Kucserát, Vaszilyevicsét, Matejicsnét, Jovanovicsnét, Brant és Jovanovicsot minden felvonás után megtapsolták.

Madame Pompadour. Fall háromfelvonásos operettjét nagy előkészületek után és díszes kiállításban mutatja be ma este a színház operett együttese. A címszerepet vendég játszsa: Polics Stefka, a beogradi Nemzeti Színház tagja.

Mozi

Jannings-film. Az Apolló pénteki bemutatója, a monstruozus és látványosan szép Jannings-film ismét forró sikert jelentett az Apollónak. A közönség elragadtatással nyilatkozik erről a filmről. A „Mindent a pénzért” film még csak ma és vasárnap marad műsoron és az általános nagy érdeklődésből következtetve, zsufolt házak fognak a film szépségében gyönyörködni.

Egy dollár. Az Odeonban ma szombat és vasárnap egy Jókai-film: A dollár kerül színre, amelyet a zseniális rendező Jókai „Egyhuszasos nő” című regényéből alkotott meg ötletesen és szépen. Lóth Ila, Mattyasovszky Ilona, Rajnay Gábor és Lovász vizik felvonásról-felvonásra mind nagyobb sikerre a darabot, amelynek felvételei, tárgya, rendezése elsőrangú mestermunka.

Sport

Középeurópa footballbajnoksága

A jövő év tavaszára tervezett prágai nemzetközi footballtorna ismét kísért. A nemzetközi labdarugó szövetség, a FIFA 1925. évi kongresszusát Prágában tartja és ezt a kongresszust szeretnék a csehek összekapcsolni Középeurópa footballbajnokságának a megrendezésével. A nemzetközi kongresszus május huszonegyedikén és huszonötödikén lesz. A prágaiak biztosra veszik, hogy Magyarország és Ausztria reprezentatív csapata megfog jelenni ezeken a napokon Prágában. Szeretnék azonban, ha Németország válogatottjai is szerepelnének a prágai meccseken. A múlt vasárnap volt Stuttgartban a német—olasz meccs és ekkor a csehek kiküldött megbízottai tárgyalásokat kezdtek a német labdarugó szövetség vezetőivel. A csehek terve az, hogy a footballtornán Magyarország, Ausztria, Németország és Csehország válogatott csapatai vesznek részt. A terv szerint mindkét nap ketős válogatott meccs lenne és az első napi ellenfeleket sorsolás útján állapítanák meg, a második napra pedig először a két legyőzött, utána a két győztes csapat mérné össze tudását.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat“

HIRDETÉSEK

Irodahelyiségnek

egy vagy két szobát keresek.

Kardos hirdetővállalat

Novisad, Örmény-u. 3. Telefon 42.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JÁRÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy a karácsonyi és újévi ünnepekre legkitünőbb fehér és schiller boraimnak árát

10.75 dinárra szállítottam le.

Kiváló tisztelettel: **MÁRIÁS** vendéglős, Darányi-telep.

Apró hirdetések.

A FŐZESHEZ némileg értő mindeneseány azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóban. 1—0

HASZNÁLT RUHÁK ELADOK! Egy sötét-kék ruha csikos nadrággal 300.— din. Egy elegáns sötétkék zakkó 500.— din. Egy elegáns szürke zakkó, téli szövet 1000.— din. Egy Jaket, nadrág nélkül 300.— din. Egy gummi kabát 300.— din. Egy bricsesz nadrág, elegáns bőrkamásni 400.— din. Negtekinthető 1 és 2 óra között. Cím a kiadóban, Ábrahám könyvüzlet. 1—0

KÉT SZOBA KIADÓ, mindkettő külön bejárattal Kazinczy-utca 15. sz., Uspenska-temetőhöz közel. 10126—1

Ridikulók, Necessairek, Kofferek

nagy választékban Duna u. 20. Bőráruüzlet.

Amerikába való utazás miatt különféle tárgyak olcsón

eladók,

igy egy kanapé, egy varrógép stb.

Kamenici utca 58. szám alatt.

FOJT kalapfestő intézet

NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Viszont eladók

forduljanak bizalommal cégemhez

Kifutó fiut

azonnali belépésre keresek. Kardos hirdetővállalat Novisad, Örmény-u. 3.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlesebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.

== Megjelent ==

KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR

A „Hitélet” kiadásában megjelenő Katolikus Családi Naptár szállítását megkezdjük és ezúton értesítjük b. megrendelőinket, hogy a naptár néhány napon belül birtokukban lesz. Egyben tisztelettel kérjük a kath. közönséget és a viszontelárúsítókat, hogy a csekély készletre való tekintettel b. megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek. —

A naptár eladási ára 10.— dinár.

Egyben megrendelhetők még a

„REGÉLŐ BÁCSI” és a „MAGYAR CSALÁDI NAPTÁR”

Eladási áruk 15.— dinár.

Kiváló tisztelettel

Ábrahám János, könyvkereskedő

A „KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR” főelárúsítója
Novi Sad, Kralja Petra ulica 30,

Viszontelárúsítók megfelelő kedvezményben részesülnek.